

ES PI GROS



Lloret de Vista Alegre

BUTLLETÍ INFORMATIU Nº 51 SETEMBRE 1987



nº 51

NOTÍCIES LOCALS



PUJADA A LLUC EN BICICLETA

Coincidint amb la Pujada a Lluç de la Part Forana, el proper dia 12 de setembre, un grup de lloritans anirà a Lluç en bicicleta.

Una vegada allà, tots els lloritans, tant els que hagin pujat a peu com els que ho hagin fet qualcant, realitzaran una torrada.

SORTEIG D'UN RÀDIO-CASSETTE

En el sorteig d'un ràdio-cassette amb gravadora doble que realitzà l'equip juvenil en combinació amb les tres darreres xifres de la Loteria Nacional de dia 15 d'agost, resultà premiat el N^o 803. El posseïdor del bitllet fou Carles Caldàs.

DEFUNCIÓ

El passat dia 12 d'agost morí a Sant Joan l'amo En Joan Fontirroig "de s'Arraval".

NOVA MESTRA

Ha estat destinada a l'escola del nostre poble la professora Francisca Bauzà Garcies ("Roses"), de Montuiri. Na Francisca, que segurament serà l'encarregada del Cicle Mitjà i de les Matemàtiques de la 2^a etapa, estigui destinada durant el curs passat a Sant Jordi, a l'illa d'Eivissa.

ES PI GROS

Lloret de Vista Alegre



Els escrits publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.



Lamentam no poder publicar en aquest número d'"Es Pi Gros" la secció "Xafarderies de Na Ben Vista", però quan se'ns entregà l'article la revista ja estava muntada.

son joan arnau



es colomer



TORNEIG DE TENIS

Organitzat per Andreu Mora i patrocinat per l'Ajuntament s'està celebrant aquestes darreres setmanes un torneig local de tennis.

El torneig, al qual s'han apuntat un total de vint jugadors, es regeix per les següents bases:

1. La inscripció acabà el passat dia 16 de gust.
2. Les hores dels partits, a convenir entre els jugadors.
3. Els partits seran a tres sets.
4. Quan s'acabi el partit el guanyador apuntarà el seu nom a un cartell que hi haurà al Bar del Poliesportiu.
5. Els vuit primers classificats s'eliminaran entre ells per decidir qui és el guanyador.
6. El torneig finalitzarà el dia 30 de setembre.

Els tenistes participants són: Miquel Picornell, Joan Jaume, Andreu Mora, Arnau Mateu, Felip Munar, Joan Munar, Joan Gili Gelabert, Carles Beltran, Antoni Cortès, Miquel Coll, Joan Gili Niell, Maties Gili, Pere Rosselló, Pau Picornell, Carles Caldàs, Pere Joan Munar, Antoni Oliver, Àngel Ferriol, Nadal Real i Pere Joan Munar.

Els resultats que s'han donat fins ara són:

Joan Munar/Andreu Mora	6-2	4-6	7-6
Andreu Mora/Arnau Mateu	7-5	6-4	
Andreu Mora/Carles Caldàs	6-1	6-1	
Joan Gili G./P.J. Munar	6-4	6-3	
Carles Beltran/Pau Picornell	6-2	3-6	6-0
Carles Beltran/Carles Caldàs	6-2	6-3	
Carles Beltran/P.J. Munar	6-4	7-5	
Arnau Mateu/Joan Gili N.	6-4	4-6	6-4

ES PI GROS

Lloret de Vista Alegre



Teníem previst oferir-vos en aquest número de la nostra revista un reportatge fotogràfic de les passades Festes de Sant Domingo, però desgraciadament no ens ha estat possible. El propietari de la càmera amb la qual férem les fotografies se n'ha anat de viatge a Alemanya i, per un oblit per la nostra part, se n'ha enduit amb ell el rodet que contenia les fotografies.

ACTUALITAT MUNICIPAL



SESSIO EXTRAORDINARIA 24/JULIOL/1987

1) Aprovació acta anterior.

S'aprovà després d'una sèrie de rectificacions.

2) Aprovació plec de condicions "Explotació bar-restaurant i instal.lacions del poliesportiu municipal.

S'estudià amb deteniment el plec i shi feren algunes puntualitzacions. Aixímateix s'aprovaren els preus per al present any de la piscina i les pistes esportives (veure "Es Pi Gros" N° 50). S'informà que les instal.lacions esportives municipals s'hi pot utilitzar el "Carnet Jove" de la Direcció General de Joventut de la C.A.

3) Aprovació plec de condicions "tipus".

S'aprovà un model de plec de condicions que serà el que sempre s'utilitzarà a partir d'ara en els cassos que sigui necessari redactar-ne un.

4) Aprovació plec de condicions obres "Pla Territorial d'Equipaments Esportius 1986".

S'aprovà el plec de condicions d'aquestes obres que tenen per objectiu condicionar els voltants de la piscina municipal. S'asfaltaran els aparcaments de fora del poliesportiu municipal i els passadissos-aparcament interiors.

5) Dietes membres de la Corporació.

Davant el fet que els regidors que es despediren de la Corporació després de les eleccions del passat 10 de juny encara no han cobrat les dietes corresponents a l'any en curs, es fa necessari aprova la quantia d'aquestes. Es decideix que la Comissió d'Hisenda elabori un estudi i el dugui pròximament a Ple.

6) Subvenció safareig monges de S'Hort.

A canvi de la cessió d'una porció de terreny per a la construcció del mur de con-

tenció del camí de Son Gelabert, les monges propietàries de la finca sol.liciten la construcció d'un petit safareig. Es decideix que la Comissió d'Obres i Serveis faci un estudi del que pugui costar i l'elevi al Ple de la Corporació.

7) Ampliació revolts del Camí de Son Gelabert.

S'informà que ja que s'asfaltarà el camí, també s'eixamplaran alguns revolts que resultaven perillosos. A canvi de la cessió del terreny l'Ajuntament haurà de fer les parets.

Aixímateix es decidí demanar una ampliació de pressupost a fi, de si és possible, demanar una subvenció per a les despeses que ocasioni fer aquestes parets.

8) Arreglar canals cisterna pública.

Es tracta de les canals de dues cases que condueixen l'aigua a la cisterna de la Plaça de l'Església i que estan deteriorades. S'aprovà canviar-les i que fossin de giny o de test.

9) Petició subvenció enrajolar peixateria.

S'aprovà demanar una subvenció per enrajolar la peixateria i instal.lar una tuberia que l'enllaci amb el pou negre que es faci al futur local de la 3ª edat.

10) Trofeus Festes de Sant Domingo.

Un representant del grup "Boira" (organitzador de les festes d'enguany) informà que ells ja havien adquirit els trofeus per al futbol, natació i ciclisme i que, per tant l'Ajuntament no els hauria d'adquirir. Es decidí atorgar una ajuda a la Societat de Caçadors per als trofeus del Trial de Caça que organitzaven.

11) Nomenament Comissió assumpte equipament mobiliari oficines municipals.

Se n'encarregarà la Comissió de Règim Interior. Es farà un estudi del mobiliari necessari i es cercaran varis pressuposts.

12) Horari oficines municipals i personal (vacances).

S'informà que Maria Jaume havia aprovat les oposicions a auxiliar administrativa.

Es decidí que l'horari del personal

fos de 8½ a 14½. El del saig serà de 8 a 13.

S'aprovà que el personal tendria les vacances durant el mes d'agost, si bé s'anien turnant alguns dies a la setmana a fi de no tenir l'Ajuntament totalment tancat.

13) Pintar dependències Unitat Sanitària i Escoles.

S'aprovà pintar la Unitat Sanitària però s'esperarà que s'acabin les obres que s'hi realitzen. També s'aprovà pintar l'interior de l'edifici de les escoles i arreglar els voladissos.

14) Sol·licituds de particulars.

-Hi hagué una petició dels actuals encarregats del "Pub S'Esqueix" demanant llicència per treure cadires a defora. Es contesta que la petició la de realitzar el representant legal del negoci i acompanyar-lo d'un croquis. Provisionalment es concedeix permís per treure'n durant les Festes de Sant Domingo.

-Petició de M^a Antònia Tous d'una ajuda de 150.000 pta. per a les classes de balls mallorquins. Es decideix que la Comissió de Cultura estudiï la petició.

-Petició de B. Pasqual demanant que se li torni la fiança corresponent a 95 pins de Sa Comuna. S'aprovà.

15) Obertura Carrer A. Puigserver-Vent (placa).

S'informà de la situació actual del tema i que es parlaria amb els propietaris dels terrenys.

16) Assumpte informàtica.

S'informà que està en estudi la possibilitat d'informatitzar l'Ajuntament (Padró d'Habitants, de Vehicls...).

Guillem Fiol

S'ESTANC

tabacs, revistes
i papers

L'AJUNTAMENT

INFORMA

CEMENTIRI

Com molts ja sabreu, s'està procedint a la renovació dels títols de sepultura. Es prega a totes aquelles persones que siguin propietàries d'algun títol i que encara no han passat per la Casa de la Vila que ho facin quan abans millor.

ASFALTAT TRAVESSIA MONTUIRI-SINEU

Pròximament serà asfaltada la travessia que va de la carretera de Montuiri a la de Sineu. Aquest Ajuntament recomana als propietaris de les finques que estan a la vorera del camí que marquin les fites a fi que no puguin quedar enterrades quan es facin els murs de contenció.

ADECENTAMENT DE LA PISCINA MUNICIPAL

Els voltants de la piscina municipal estan en obres. S'asfaltaran els aparcaments exteriors i els passadissos interiors i se sembrarà gespa a les zones ajardinades que es construïran. De moment s'ha aplanat la zona i s'han construït tres petits marges.

NETEJA DELS CAMINS

Aquest Ajuntament recomana als propietaris que tenguin casetes llogades a gent de fora poble que els comuniquin que no embrutin els camins deixant fems o altres deixalles. En tot cas que es posin en contacte amb l'Ajuntament que els comunicarà on els poden depositar.



AJUNTAMENT DE LLORET DE VISTA ALEGRE

FESTA DEL SEQUER

CONCURSOS



CONCURS DE CARTELLS

1. Els dibuixos tendran com a tema el Sequer i el poble de Lloret.
2. Els cartells duran la següent inscripció:

FESTA DEL SEQUER
Dia 17 de Setembre
LLORET 1988

3. Tant el dibuix com la inscripció s'ha de fer en blanc i negre.
4. Mides: 60 X 40 cm.
5. El cartell durà, a la part de darrera un lema (no el nom de l'autor). El nom de l'autor anirà tancat dins un sobre i aquest durà escrit el lema que shaurà posat al cartell.
6. Termini d'entrega: Dia 17 de Setembre a l'Ajuntament.
7. Premi: 5000 pta. per al guanyador i publicació del cartell l'any vinent.
8. Tots els cartells quedaran en propietat de la Comissió de la Festa del Sequer.

CONCURS DE CANÇONS ESCRITES INÈDITES DEL SEQUER

1. L'obra anirà encapçalada per un lema. El nom de l'autor anirà tancat dins un sobre i aquest durà escrit el lema que s'haurà posat a les cançons.
2. Termini d'entrega: Dia 17 de Setembre a l'Ajuntament.
3. Premi: Paner major del Sequer.

CONCURS DE PRESENTACIÓ DE FIGUES SEQUES

1. Aquestes obres s'han de presentar en el Centre, dissabte dia 19 de Setembre, a les 5 de l'horabaixa.
2. Termini d'entrega: A les 6 de l'hora-

baixa de dia 19 de Setembre.

3. Premi: Paner major del Sequer.

CONCURS DE SONAR CORNS I CONCURS DE CANÇONS DEL SEQUER

-Els participants s'han d'inscriure a s'Estanc fins dia 18 de Setembre.

Associació de la Tercera Edat



Viatge especial 10 dies
ANDALUSIA I PORTUGAL

Sortida: 18 d'octubre.

Tornada: 28 d'octubre.

Visitarem: València, Granada, Còrdova, Sevilla, Lisboa, Fàtima, Estoril, Mèrida, Madrid i altres.

Règim de pensió completa, guia-acompanyant, assegurança de viatge, hotel de tres estrelles.

Preu: 49.500 pessetes.

Apuntar-se abans de dia 10 de setembre.

Organitza: Associació de la 3ª Edat.

Amb el suport de



l'Ajuntament de
Lloret de Vista Alegre



7

**LLORET
50 ANYS
DESPRÉS**

L'AMO EN PERE ANTONI

"Ja t'he dit jo, es qui estava a ca se va no li passava res. Jo estava llogat a Sa Bastida, per dir-ho clar, i es primer dissabte després d'haver començat jo no sabia res. Es vespre venia per sa carretera de Petra i an es pont d'es tren que hi ha devers ses graveres ja m'aturaren feixistes i guàrdia civil.

-D'on vens?

-De Sa Bastida... Estic llogat a Sa Bastida.

-On vas?

-A Llorito.

-Aquí no pots passar.

-I per què? Jo encara no sabia res del que passava.

-He d'anar a ca nostra.

-Bé, ara te'n vas i abans d'arribar a Sineu trobaràs un altra pont de tren; trobaràs policia i guàrdies civils i ja t'agafaran.

Quan vaig arribar a s'altre pont amb sa meva bicicleta:

-No pots passar, jo t'acompanyaré an es quarter, em digué un guàrdia civil. En es quarter hi havia un tinent que em va demanar es datos i me va fer una força, un paper, un passe i em digué que no m'aturarien si el mostrava com mentre jo estava a Sa Bastida i tenia una conducta bona.

Em demanà com era i què era, i amunt i avall.

-Jo no som de res -li vaig dir-, jo som de fer feina i res més. Li vaig dir que sols era de ca meva. Me va fer es passe, vaig venir a Llorito; es dilluns me'n vaig tornar... Me topava amb ells, mostrava es passe i ni mutis. No me digueren res mai. Passava en sa nit, quan acabava sa

feina, amb bicicleta i no em digueren res mai. Això era perquè guardaven es ponts d'es tren perquè es republicans no tirassin una bomba an es pont. Ja guardaven perquè ja hi havia cosa.

"Ells xerraren una mica abans -diu referint-se als tres assassinats- perquè a Llorito es que mataren per ventura es que els tenien ràbia no eren d'aquí. Record que a en Joan "Pagès" li feren una cançó que deia "Es misser pagès...". Saps que és sa política? Res, un xerrar i s'altre deixonar.

"En aquell temps de deu nou no coneixien que era això de sa República. Quan nos tros anàrem a sa guerra n'hi havia que d'Arta no havien estat mai a Ciutat...

"Jo deia: una persona que calli i ja veurem que serà".

Bartomeu Amengual i Gomila



EL XORIC DEL CONVENT



Que és de ver, que és de ver, que a ca magre tot són puces. I és que és així. Sal tre dia vaig saber que s'Ajuntament havia organitzat un curset de socorrisme aquàtic, cosa que em pareix molt bé i a ningú hagués anat malament. Però, sabeu qui hi va anar? Idò jo vos ho diré: quatre compromisos, ets empleats des consistori i la resta eren externs. Una vertadera vergonya. No sé si això és degut que es regidors s'han de mentaltitzar que si volen fer qualque cosa ho han de dir casa per casa, igual que quan anaren a cercar es vots. O que no val la pena fer res més. Pens que és lo primer lo que han de fer, perquè ja ho sabien abans, que sa gent és així.

I passant a una altra cosa. Què és això que em digueren des futbol de tercera regional? Que ara que ho tenen tot, demanen també per jugar una botella de xampú cada setmana i un autocar per anar a jugar a defora. Ca! No crec que pugui esser així, però és veritat que m'ho digueren. Vaja, no crec que sigui tan exagerat, però per lo que he vist fins ara i recordant es meu temps de juvenils, lo que necessiten aquest grans no és una directiva nova perquè massa fan aguantant-los, sinó més ganes de voler jugar i una bona llendera a darrera. Ara bé no importa vos preocupeu, si es grans tenen tants de problemes com diuen, confiau

amb sos juvenils que pareix que al manco hi ha ganes.

Ah! Ja no hi pensava, i ses obres, és que aquest ajuntament té por de parlar-ne?. Fa tres mesos que han entrat i no han conce dit cap permís. Això és que, o bé no en deixaran fer cap ni una, o que no gosen començar. És ben necessari que no perdiguem ses manades pès rostoll. Heu de donar sa cara quan importa, o només sereu bons per fer mítings? I a veure mem si només serem es lloritans que ferem casetes d'"aperos" i ets externs faran lo que voldran i ningú els dirà res. Es lloritans volem esser pobres, però no "tontos". És necessari que faceu un poc de feina i poseu un poc més d'ordre.

Passant a un altre assumpte i me'n vaig perquè és tard, lo que no comprenc és que essent Llorito un poble més bé pobret, com llamps he sentit a dir que hi ha al lots que se'n van a estudiar a *San Francisco*. I això que no cau devers Nordamèrica?. *Enfin* ja vos en parlaré un poc més sa setmana que ve perquè ara m'ha vengut com a de nou i poca cosa sé.



ES PI GROS

Lloret de Vista Alegre



Vos recorda quan un temps?

A COLLIR AMETLLES!

Els ametllers, sobre tot a llocs calents, estaven mesells de fruit. Fruit que començava assecar-se degut a les grandioses soleiades que feia durant els mesos d'estiuada mallorquina. L'ametlla s'anava badant com qui si digués: "veniu a pegau-me quatre cops que en vull ser per vosaltres el torró de Nadal i el duret amagat dins el serró!

No quedava altre llivell! Quan el pare, tot solemniat, ens avisava o ens deia que demà començaríem a anar a collir ametlles ens pegava una doble alegria, mesclada amb pena i dolor. Per una banda ens agradava molt l'antic rite de recollir el fruit madur i sà, per altre ens esperava, que bé ho sabíem, la tasca xafagosa i dura de recollir les ametlles que no caurien vora la soca si no que els hauríem d'anar a cercar més lluny. Nosaltres els dèiem a aquestes, les ametlles foranes. Era la nostra tasca i, també, un poc el nostre plaer ja que no estàvem tan vigilats com ara és això!

De bon matí, partíem de cap a la finca aficats així com poríem dins el carro que també duia les collidores i qualca tomador més vell. Quan arribàvem a la terra, al bocí de terra, ens posàvem a treballar perquè havíem d'aprofitar la fresca, que era molta per nosaltres els infants. Poc a poc el sol anava encalint-se i per rebot, nosaltres també. I, entre el sol, la suor i el petit poi que ens anava caient al damunt del cap i les espatlles, no vos dic res! Tot era un malestar gros!

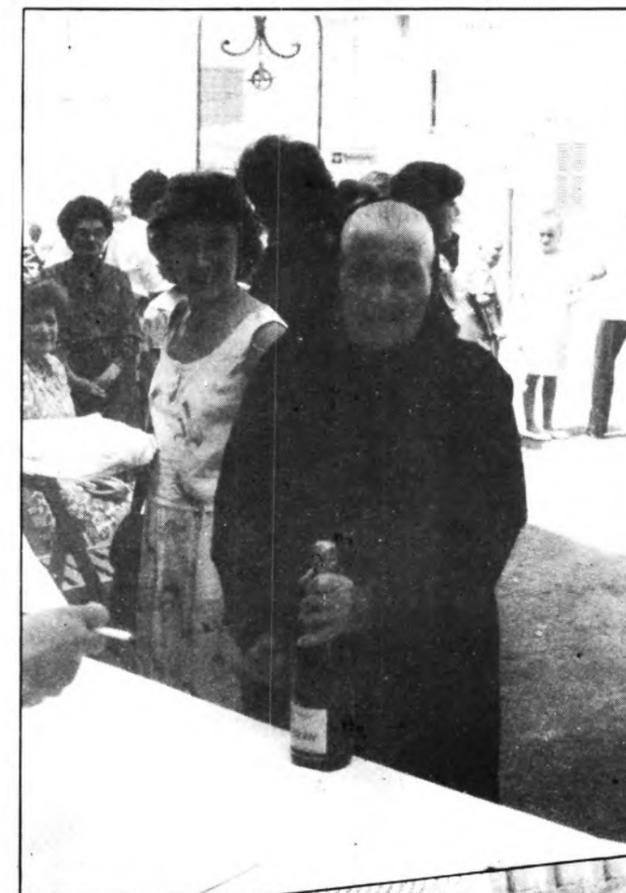
Vers les nou berenàvem d'una llesca de pa amb oli i un grapat de figues ben bones, que havia collides nostra mare i havia posades dins el vell pou de davant la caseta o davant les cases.... I altra volta a collir ametlles foranes tot sentint la cantoria dels tomadors que no cantaven, ara ho record, cap lletra igual en tots els dies que tomaven ametlles amb un garrot ben esporgat. Era, vist d'ara, una bella curiiositat que avui ja no veim pen lloc. Dic com aquell amic meu: "Si no es veritat això que dic, que hem pengin per un dit"! I és clar que era veritat! Què és veritat que els vells tomadors, o molts d'ells, es posaven a cantar antigues tonades i cantaven al cel, a la terra, a la dona, a l'home i al nin!

Al migdia, a dinar. Un dinar pagès però d'una capacitat gastronòmica i intel·ligent com tan sols ho pot gaudir la gent llosetina i per allargament, els mallorquins. Un bon plat de sopes escaldades, o fideus, era "l'entrante". Llevors hi podia haver un grapat de plats típics com podien ser pa amb oli, pa amb xocolata pels infants, pa amb domàtiga, etc. Els homes, un bon xigarret o puret a la boca i a pegar una becadeta, això sí, no massa llarga perquè la tasca era molta.

A la capvesprada, dos reals del mateix i, en acabar, de cap a Lloseta manca gent. Una bona rentada de cap, coll, peus i mans i a passar una bona vetllada a la carrera sentint contar les històries més ingènues que se puguin contar. I és el que dic sempre: Temps era temps!

Gabriel PIERAS SALOM

XX HOMENATGE a la VELLESA



Dins el programa de les Festes Patronals de Sant Domingo, i com ja és tradicional, se celebrà el passat 9 d'agost el XX Homenatge a la Vellesa.

Enguany hi hagué un canvi d'escenari i l'acte tengué lloc a la Plaça de l'Església. Primerament les balladores de Lloret ens oferiren una mostra del seu repertori i, després d'unes paraules de salutació del batle i del representant de l'Associació de la 3ª Edat, es procedí al repartiment d'un petit obsequi a totes les persones majors del poble. En el transcurs de l'acte Arnau Mateu féu entrega, en nom de l'empresa "Autocars Estela", d'una placa a l'Associació.



ENTREVISTA

Maria del Mar Bonet

No m'agrada que vulguin enterrar una sèrie de gent -diu referint-se als 25 anys de cançó-. Hi ha un grup de persones que ja fa molts d'anys que estan dins la professió de cantant, amb un estil molt lograt i sembla esser que amb això de voler cercar veus noves, ens oblidam de les que hi ha.

Maria del Mar Bonet Verdàguer neix a Ciutat de Mallorca el 27 d'abril de 1947, filla de Mercè Verdàguer i Joan Bonet. Estudia a l'Institut Joan Alcover i tres anys a l'Escola d'Arts i Oficis, fins que als 18 anys decideix d'anar-se'n a Barcelona a estudiar ceràmica i s'interessa pel món de la cançó. En aquesta decisió fou determinant la figura del seu germà Joan Ramon, onzè component d'Els Setze Jutges. Si no hagués estat per ell, no sé si hauria arribat a cantar mai, fou el primer que em donà corda perquè ho fés en públic, que preparàs les cançons populars que jo sabia. Em donà a conèixer els altres Jutges, cosa que no hagués fet jo pel meu compte. Vaig entrar dins aquest ambient de la mà del meu germà.

Na M^a del Mar Bonet fou la catorzena component dels Setze Jutges. Quan es creà a finals de l'any 1961 sols eren un grup reduït de persones però li posaren el nom de Setze pel fet que esperaven que -com va ocórrer- s'hi anàs sumant més gent. El nom prové del joc de paraules català que diu: "Setze jutges d'un jutjat mengen fetge d'un penjat". La formació del grup fou amb la finalitat de crear una altra branca dins la cultura, dedicada a la música. S'inicià amb moltes ganes de fer feina i moltes il·lusions. Anaven pels pobles i sempre demanaven que si hi havia algun jove que tengués una guitarra i volgués cantar s'hi acostàs

després dels recitals, a parlar i cantar una estona. Fou d'una manera molt espontània, i sobretot amb molta d'il·lusió.

A part de cantar, Maria del Mar no ha renegat mai al que la motivà a translladar-se a Barcelona, la ceràmica. ... Ho vaig fent molt poc però no ho he descartat mai, la possibilitat de que algun dia deixi de cantar i em dediqui a la ceràmica popular.

Observant la discografia, ens adonam de la varietat d'estils que hi ha. Féu música popular mallorquina, musicà poemes d'autors com Joan Alcover, Gabriel Alomar, Miquel Costa i Llobera, Maria Antònia Salvà... Darrerament treballa amb música àrab i ha compartit escenari o disc amb Quico Pi de la Serra, Al Tall, Lluís Llach, Milton Nascimento, etc. Pot esser li hagués resultat més còmode establir-se dins un estil i no experimentar el risc que suposa el sempre variar. Seria més còmode i limitat a la vegada. A mi m'interessa la música de tot el món, pens que és un idioma universal. El que jo volia era tenir una base sòlida quant reflectís d'on jo era i així obrir-me fer coses noves i arriscar-me, ja que ho consider més emocionant i interessant.

L'any 1984 l'Acadèmia del Disc Francès atorgà a Maria del Mar Bonet el premi al millor disc estranger, concedit al L.P. que s'edità a França. Constantment assoleix èxit a la capital francesa, abans a l'Olympia i ara al Théâtre de la Ville. Hi ha un interès per la cançó, quasi cada any vaig a cantar al Théâtre de la Ville, on tenc un públic molt maco. Per ventura hi ha més interès pel que jo faig, a París que no a Mallorca. Em tracten millor que a Palma, on no hi veig interès per crear noves coses. Te

nen els cantautors propis molt deixats.

Durant la trajectòria musical és notable la presència de música basada en poemes seus; recordem *Vigila el mar*, *Jo viatjava amb tu*, *els boscos del pensament*, *Carta a un amic*, *Anells d'aigua*, *Me n'aniré de casa*, *Aigua*, *Abril...* El que passa és que jo escric poc, ara publicaré un llibre que recollirà totes les meves cançons, segurament sortirà per primavera; però realment no n'escric moltes. El repertori meu no és suficient pel que m'he d'espavilar per trobar coses d'altres poetes que m'agradin. No podria cantar solament els meus temes ja que no faig cançons més que de tant en tant, sóc lenta a l'hora d'elaborar una cançó.

Dels seus discs n'hi ha dos dedicats exclusivament a música popular mallorquina: *Saba de terror* (1976) i *Cançons de festa* (1979); i dins els altres n'hi ha varis que inclouen cançons populars, malgrat no ho siguin tots complets. És possible que treballi més amb música de les illes encara que no crec que n'hi enregistri cap disc més; ha estat una llarga etapa de la meua vida i la seguec fent present al meu repertori, sobretot quan vaig a l'estranger, on pot ésser interressi més. Necessit fer altres coses per sentir-me bé amb mi mateixa.

Independentment de cantar s'ha d'escotar, i per això darrer, cada persona té les seves preferències davant el gran mercat musical. ... a part de música popular mediterrània, escolt molta música andalusa: *Paco de Lucía*, *Manolo Sanlúcar*, *Paco Cepero*, *Camarón de la Isla*, i a vegades *Lole i Manuel*. El jazz antic també m'agrada, sobretot l'època de *Billy Holliday*. Igualment m'agrada bastant la música clàssica i un poc d'òpera sense abusar, ja que me carrega molt. Hi ha cantants dins el món operístic que m'interessen... i un poc de tot, vaja.

No són els cantautors, que els agrada omplir grans estadis esportius o discoteques. N'hi ha que prefereixen llocs més reduïts com per exemple places històriques, claustres, esglésies... De tant en tant actuo a pavellons esportius perquè no em que-

da més remei, però no són locals per sentir música. El sò no és el mateix a un lloc reduït que a grans camps d'esports. La quantitat de gent que hi va també em preocupa ja que ni jo els puc veure bé, ni ells a mi. Per a mi un local de màxim 1200 persones és l'adequat. Per exemple, cada any vaig a la Plaça del Rei de Barcelona i durant el temps que duren els recitals passen pel recinte de nou a deu mil persones, però no totes en una nit. Preferesc estar-hi durant sis dies si fa falta, però que el públic que hi acudeix no sigui de més de dos mil persones cada nit. Quan passa d'aquestes xifres s'atempta contra la comunicació i es romp l'equilibri normal existent entre el públic i l'artista, es perd el que podria denominar el caliu de la nit.



Encara que els grans recitals no siguin les seves preferències, podríem comentar un poc l'experiència viscuda el 6 de juliol de 1985 pel seu company Lluís Llach al camp del Barça. Ella hi actuà una estona junt amb Na Marina Rossell... Compren a En Lluís, la seva il·lusion, més aviat convertida en repte davant un món on es parla que la cançó està acabada i ja no té res a fer. I el repte es vencé quan aconseguí omplir un camp de futbol com és el Nou Camp, on solament l'omple el Barça en algunes ocasions. En Julio Iglesias intentà fer una cosa semblant i no arribà ni a la tercera part. Com he dit, entenc a En Lluís però personalment no sóc partidària dels camps esportius com lloc per cantar.

A mitjans dels anys seixanta s'incorporen al món de la cançó un grup de cantautors mallorquins amb moltes il·lusions, ells eren en Gerard Mates -més conegut pel pseudònim d'En Mates-, Na Miquelina Lladó, En Joan Ramon Bonet i En Guillem d'Efak, els quals enregistraren la seva música, però per diverses circumstàncies tots ells anaven deixant la cançó fins que sols restà Na Maria del Mar Bonet com a representant de les Illes; ...quan una cosa et fa realment molta il·lusion, la defenses, però quan no ho fas exclusivament, acabes per deixar-ho. El que passa es que triaren altres camins diferents a la cançó. En Gerard es posà a pintar professionalment, Na Miquelina es va casar, encara que darrerament s'ha tornat a posar a cantar amb un grup folklòric; però quean un ho ha deixat, al cap del temps li resulta difícil el tornar retrobar-ho. Com que sols ho ha deixat uns anys i quan ha volgut tornar-hi els ha costat embrancar-se amb aquest món... Han passat els anys i crec que a Mallorca n'hi ha pocs que visquin de la cançó. És una illa petita a la qual no veig possible el poder viure sol de la música; malgrat tot, últimament hi ha més moviment. Grups folklòrics n'hi ha uns quants i en general veig que d'uns cinc anys ençà la cosa està millorant, hi ha mol-



ta més varietat que abans i pens que és bo, dins la cultura musical hi ha d'haver un poc de tot: rock, folklore, cantautors, popular... això l'enriqueix molt. En general em sembla positiva la revitalització de les illes i del País Valencià, on també hi ha nova gent, per exemple un jove que canta molt bé anomenat Joan Aimerich; un grup de bons músics, Cànem. Sense oblidar tampoc Raimon, Lluís Miquel i Ovidi Montllor. Llavors Aimara, un grup de dansa popular que ho fa meravellosament, el qual m'agradaria que anàs a Mallorca i així poder connectar amb les dances illenques que s'aproximen molt.

Es evident que dins la cançó hi ha hagut gent que s'ha anat eclipsant fins arribar al punt de no cridar-lo per fer recitals, i s'han hagut de cercar altres fonts d'ingressos. ...No crec que sigui el públic el que no els accepta, sinó més aviat és que el circuit organitzador de recitals se n'ha anat per altres camins molt oficinosos, que cerquen més els grups més vanguardistes, oblidant a una gent i una cultura que té un públic. Els cantautors que el sofreixen estan cridats perquè s'ha acabat en un curt termini i quasi sense avisar. A mi em sembla molt bé que hi hagi diversitat

però això no ha de suposar el que es tanquin les portes a gent que fa un determinat tipus de música.

Dia 7 de maig de 1983 aparegué una carta al director en el "Diario de Mallorca" signada per Maria del Mar Bonet, en la qual exposava que s'havia assabentat que per Mallorca circulaven cotxes fent publicitat del partit Alianza Popular i difonien al mateix temps alguna cançó seva. A la carta deia que ella no havia autoritzat mai tal cosa i condemnava l'abús del partit. El que feien està molt malament, al menys podrien demanar-t'ho. Supòs que ho podria haver duit als tribunals, però no és el meu mode de fer les coses. M'empipà solemnement que aquest partit, precisament, usàs les meves cançons. Endemés ja n'hi ha de cantants de la seva corda, jo sóc una cantant professional i al menys se m'ha de consultar. No és únicament pel fet que ho facin, sinó que a mi "Alianza Popular" no m'ha convençut mai i no vull que m'utilitzin per a les seves campanyes publicitàries. No hi vull res amb ells.

-Has notat canvis profunds en l'evolució cultural que han sofert els Països Catalans des de la mort del general Franco fins ara?

Canvis profunds no n'he vist gaire; més aviat una evolució amb més llibertats, sense la censura que impedia el lliure treball de l'artista. Ara es pot treballar molt més obertament. Hem guanyat amb llibertat però no crec en una revolució dins l'art, al menys jo no n'he vista. Aquesta revolució ve amb el temps, independentment de les circumstàncies que puguin semblar que la dificulten. Als anys seixanta n'hi hagué una i estàvem en ple franquisme. A pesar dels qui manin, crec que ve quan ha de venir.

Balears, més que ningú, ha sofert les conseqüències del turístic, la destrucció ecològica, la progressiva degradació del territori... Pensa que la gent comença a estar conciençada de que no s'ha d'espernyar més i cal estar alerta contínuament. És una tasca a dur a terme des de que neixem



fins que morim, no ens hem de moure per modes o per circumstàncies sinó sempre estar a l'aguait. Si no ens conciençiam de que no sols són les autoritats les que poden solucionar el problema, sinó que som nosaltres també els que podem vigilar el no embrutar tot el que ens envolta. Hem d'esser tots, perquè un grup esforçat que hi hagi i un dia faci un bosc net, no servirà de res si nosaltres hi anam després i no el cuidam. Crec que això seria una altra cosa a ensenyar a les escoles. Tot és nostre i l'hem de defensar com a patrimoni humà que és. Tant es dóna si ens fan una fàbrica, com si una central nuclear, com si..., no!

Últimament ha treballat amb el cantautor brasiler Milton Nascimento, junt amb el qual hi ha actuat a l'Estat Espanyol i a Brasil. Per a mi ha estat una experiència maquíssima que el "Ministerio de Cultura"





em concedís una beca per anar a actuar a Brasil i conèixer el món que envolta a En Milton. Ell fa programes radiofònics setmanals sols de música brasilera i els envia gratuïtament per tot Brasil. Omple estadis de 100.000 persones, sense gaire esforç. La gent se sap les cançons dels seus autors de memòria. Hi ha un meravellós moviment per la música d'autors brasilers. Els estimen molt, els escolten i també els compren música. Tot això tenint en compte que l'imperialisme nordamericà arrela més fondo allà. Hi ha una sèrie d'autors com Chico Buarte, Caetano Veloso, Maria Bethamina, etc. que, disc que treuen, disc que es ven sense esforços. Són gent que treballa molt i viuen una plenitud excel·lent. Férem intercanvis de música i sortiren unes coses precioses, com per exemple la versió que En Milton feia de "La Balanguera"... Encara que sigui brasiler els seus avis eren africans i m'hi vaig sentir molt prop. És probable que l'any vinent vagi a Brasil a fer una gira amb ell i segurament enregistrem un disc conjunt.

Ja fa molts d'anys, més concretament l'any 1968 es produeix el que podríem denominar l'experiència teatral de Maria del Mar Bonet. Tenia lloc a l'obra de Maria Aurèlia Capmany *Vent de Garbí i una mica de por* i *La nau de Benet i Jornet*. No s'ha tor-

nat a repetir altra vegada. Allò foren dues participacions esporàdiques en les que a una cantava i a l'altra actuava. No m'he dedicat mai al teatre, tampoc m'ho han ofert però no és el meu camí. Sempre m'ha agradat el món del teatre més com espectadora que com actriu.

Al llarg de la trajectòria musical de Maria del Mar, hi ha hagut una sèrie de col·laboracions amb gent com Quico Pi de la Serra, Al Tall, Lluís Llach, Milton Nascimento... tots aquests treballs conjunts han quedat enregistrats en disc. Ho enregistro perquè així qualsevol dia es pot tornar a recordar-ho. Per a mi no té sols importància el fer-ho, sinó també que la gent i jo poguem sentir en intervals de temps separats el que s'ha fet. Són experiències enriquidores.

Gavines i Dragons és el nou treball discogràfic de Maria del Mar, el qual inclou temes escrits per Milton Nascimento, Manos Hadjidahis, Lluís Llach, Pi de la Serra.. i per ella mateixa. Actualment està en preparació un doble L.P. amb En Rafel Subirachs basat en poemes de Joan Vinyoli.

Bartomeu Amengual i Gomila

Nota: Part d'aquesta entrevista fou publicada al suplement "Zona Cultural" del "Diario de Mallorca" el dia 16 d'abril d'enguany.

L'entrevista del passat Nº 50 d'"Es Pi Gros" feta a Raphel Pherrer també era de Bartomeu Amengual i Gomila.

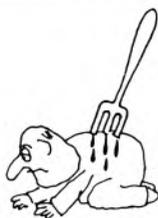
Sobre política lingüística

El funcionament actual d'una llengua obeeix coherentment a una planificació "estatal" de la "seva" política lingüística. No és possible concebre que no hi hagi una política lingüística.

Es a partir de la Revolució Francesa quan se va començar a fer una planificació lingüístico-econòmic-social estatal ("nacional"), però l'interès per la llengua ve des de sempre. La llengua és un fenomen vastíssim. És un fenomen vehicular i alhora és el símbol màxim d'una nació. Tota nació necessita controlar els mecanismes lingüístics mitjançant un procés unificador. Això és bàsic: una nació, una llengua.

Es una necessitat imperiosa per al poder tenir accés al domini lingüístic car és així com es manifesta i es consolida. Qui vol el poder ha de controlar la llengua. De fet, la llengua és una "gran raó d'Estat". Entram doncs en un colonialisme lingüístic que té com a objectiu anul·lar les altres llengües. Tota política lingüística històrica així entesa és *glotofàgica* (només hi pot haver una llengua). És per això que, en el fons, del Decret de Nova Planta a les disposicions "lingüístiques" de la Constitució únicament hi ha petites variables externes (intrínsecament és el mateix). Bé podem dir, per tant, que és a través de la llengua com el poder es dona a conèixer.

Andreu Salom i Mir



FUTBOL JUVENIL

L'equip juvenil que enguany s'ha format al nostre poble ha disputat ja tres partits d'entrenament en vistes al proper començament del Campionat de Tercera Regional (Grup B) en el que participarà. Els resultats han estat:

Lloret 1 - Sencelles 4
Lloret 1 - Sallista 10
Lloret 1 - Maria 0

Els gols han estat marcats per Maties Calafat (els dos primers) i Rafel Bauzà.

L'equip, entrenat per En Joan "Es Fuster d'es Camí de Sa Font", compta amb els següents jugadors: Miquel Miralles, Josep Miralles, Rafel Bauzà, Bartomeu Fontirroig, Pere Joan Munar, Joan Oliver, Miquel Jaume, Angel Amengual, Maties Calafat, Miquel Ramis, Rafel Beltran, Joan Carles Beltran, Gabriel Angel Ferriol, Gabriel Munar, Antoni Bennàssar i Rafel Munar.

El primer partit de lliga serà el proper dia 13 de setembre i es jugarà dins el camp del Ferriolense. Dia 20 jugaran dins Sa Comuna contra l'Atlètic Balears B.

ES PI GROS

Lloret de Vista Alegre



Butlletí informatiu n° 51

SETEMBRE 1987

Lloret de Vista Alegre

CONSELL DE REDACCIÓ

Andreu Mora

Bartomeu Amengual

Guillem Fiol

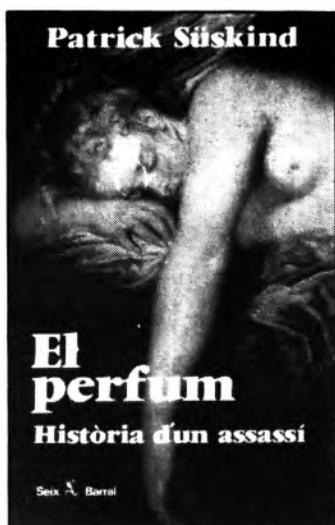
IMPRESSIÓ

"Apóstol y civilizador"

Petra.

Dipòsit Legal: PM 623/79

Llibres



Süskind, P.: "El perfum". Editorial Seix Barral. Barcelona, 1987

Patrick Süskind va nèixer el 1949 a la localitat bàvara d'Ambach, a Alemanya. Fill de l'escriptor expressionista W.E. Süskind, ha publicat el monòleg dramàtic *El contrabaix*, estrenat a Munic el 1981. *El perfum* és la seva primera novel·la. Darrerament ha publicat en aquesta mateixa editorial el seu darrer llibre titulat *El colom*, on tracta el tema de l'existència humana.

La novel·la comença amb el naixement de l'orfe Jean-Baptiste Grenouille; aquest no és un nen comú, ja que té una característica única: no fa cap tipus d'olor. El nin és surat en unes condicions infrahumanes, i

de molt jove és venut a un miserable que el fa fer feina com un ase. La manca d'olor personal ha despertat en ell una passió pels olors, el seu olfacte és increïble i és capaç de reconèixer qualsevol cosa pel seu olor.

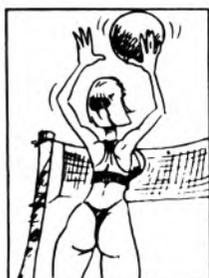
La meta de Jean-Baptiste és aconseguir un perfum per a ell, el perfum més exquisit mai no conegut. Per a la consecució d'aquesta meta, Jean-Baptiste haurà d'emprar els aromes més perfectes per ell coneguts. Aquests aromes, que formaran el seu olor personal, pertanyen a vint-i-cinc joventetes, totes guapes, verges i fresques. Per aconseguir aquests vint-i-cinc aromes estarà obligat a matar-les, convertint-se d'aquesta manera en l'assassí més cercat de tota França.

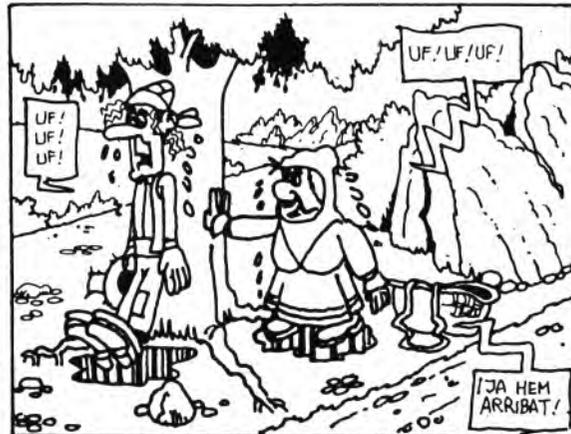
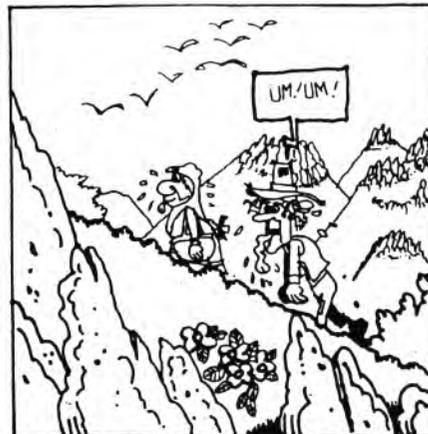
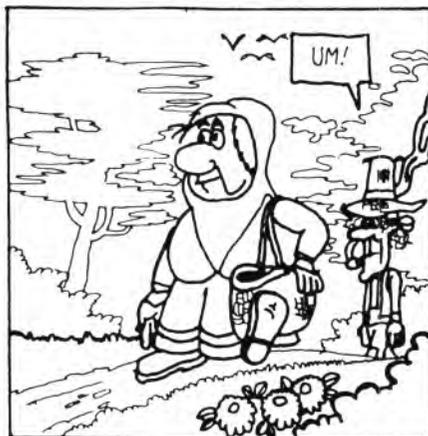
L'assassí no morirà a la guillotina com caldria, sinó en mans de gentussa, lladres, assassins, apunyaladors, putes, desertors i joves aventurers i que el mataran d'una manera poc usual i primitiva.

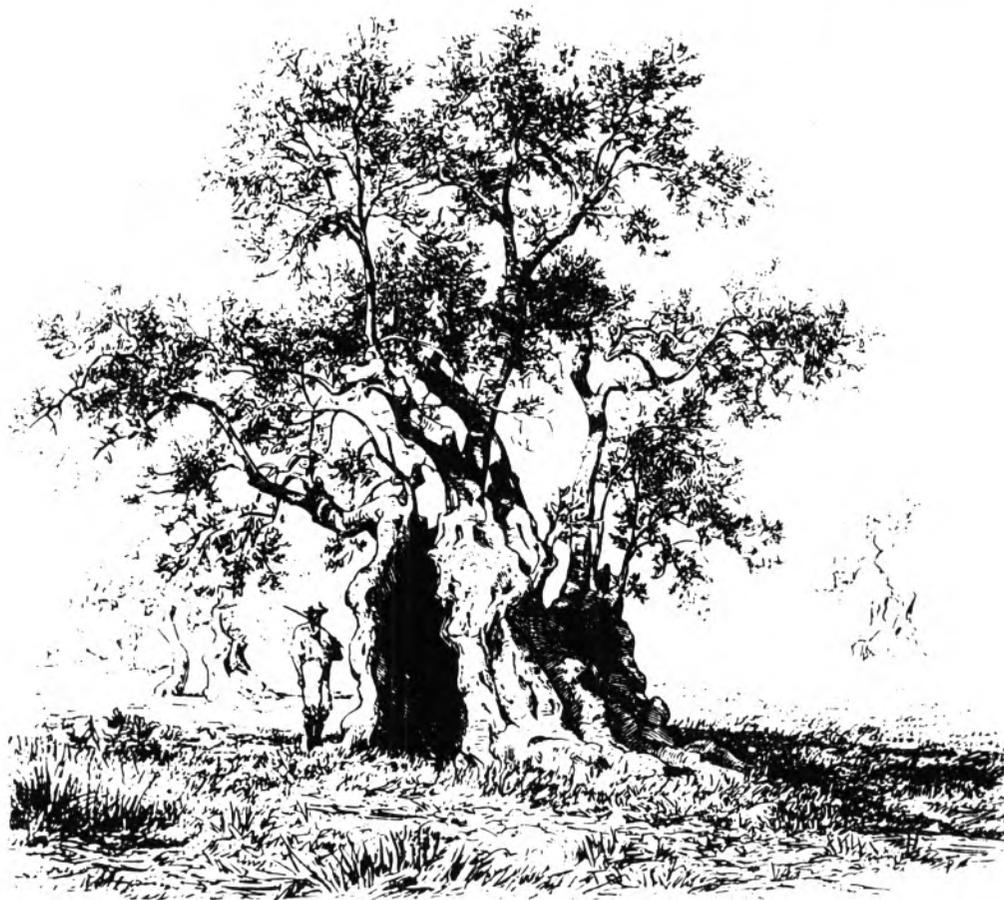
L'obra *El perfum* és la revelació d'un narrador de primer ordre. En la França del segle XVIII, des del convent que l'acull lactant fins al cementiri on coneix la seva funesta apoteoxi final, la vida del perfumista i assassí de noies ens proposa, al mateix temps que una secció transversal d'una societat secretament esquerdada, un descens als abismes més torbadors de l'esperit humà. Fantasmagoria al·lucinant i obsessiva, *El perfum* és una de les principals novel·les europees dels darrers temps. Vos la recomanem.

M.M.I.A.

SIGRID







BON CONSELL, BONS RESULTATS



Acció Social. La tasca fonamental d'aquesta Àrea ha consistit en transformar una estructura administrativa fortament arrelada a conceptes assistencials, en un Servei tècnicament preparat, qualificat i apropiat al ciutadà.



Cultura. L'activitat cultural s'ha concentrat en dues àrees d'actuació: dotar als pobles de l'infraestructura necessària per l'activitat cultural i potenciar qualsevol acció per la recuperació i conservació del nostre patrimoni. El mateix plantejament s'ha seguit per l'esport.



Cooperació. Les actuacions de la Comissió d'Ordenació del Territori sobre la xarxa de carreteres del Consell Insular i la conservació i manteniment dels seus centres assistencials han aconseguit resultats molt satisfactoris, avui a la vista.



Economia. El foment del turisme i les ajudes a la indústria, el comerç, l'agricultura, la pesca i la ramaderia han caracteritzat l'activitat d'aquesta àrea, juntament amb projectes de protecció i conservació de la naturalesa.



CONSELL INSULAR DE MALLORCA